

מסורת הש"ס

(א) [נעלעט. וישיבין. 3] דינמות
הס: א קדושין כו. ע"ש
לקמן ק: ע"ש, ד' ז"ל בני
שמת, א' ז"ל שאינו נרץ.
רש"ש, א' ז"ל קאמר רש"י,
ז"ל [מחל].

גליון הש"ס

תוב' ד"ה קני בו' רבמו
"שא"ל הקדוש. ע"י רש"י"
במדויב שנוטות ע"י לנ
ע"כ ד"ה אלל המנוח:
בא"ר הוא דלא תתנו
שיבול הקדושין. הקנה
לי היכן מאלו אלתי יוכל
לקדשן אי מזהיר דפסחים
הא שם איתא ג"כ דזבין
מנהא אלל לרוקח השטר
יכול למכור אלל לא החוב
איכ"ל דה"ל דשטר יוכל
לקדשן ובדקדקל בש"ע יוד
סי' רמז ו"ע:

הגהות הב"ח

(א) נב' בשדה זו לפלוני:
(ב) תוב' ד"ה חזר וכו'
ממ"ז כדי שלא יוכל. ניב
האזן מומנמם ובש"ע כח
מקונו חז"ל וא"ת ומה מוכח
סי' לו דברז אל שטר מתנה
הוא אין מפקד בלס דלון
עליו אחריות ומזהיר למנוב
כדי שלא יפטר נתמן ואם
מכר הוא נמי אינו מפקד דאי
משום אחריות אפי' בלס
נמי דלמר בפ' מ"ה סי' כ:

מוסף רש"י

שני שטרות הם. שני דינין
תלוקין בשטר (קדושין ב).
זכו בשדה זו לפלוני.
הקנה להם כסדר לזבין
פלוגי (קדושין אב) הדין
בו לגבתי, וכתבו לו
את השטר. לראיה בעלמא
(קדושין ב). חזרו בשטר.
אל אמר אין רעיו שפתי
לו לראיה בידו (שם) מיפוי
כח דשטר יכול לחזור בו כל
זמן שלא נמסר השטר לאתו
פלוגי (קדושין אב). ואינו חזרו
בשדה. אחי שכבר זכו
שלא בפניו (שם). על מנת
שתכתבו לו את השטר.
חזרו אף בשדה שחרי אלל
שעלן שחזרין לומר אלל
עם השטר וברי חזר לו
כשטר (קדושין ב). שלשה
שטרות הן. שלשה עיני
שטרות קן, ולא כל תלוק
אלל הדין (קדושין אב). אם
קדם מוכר. קודם נמנת
קדם או קודם שהחוק
(קדושין ב). וכתב שטר.
מכירה ליה ממונן לזבין
כל שעה שירצה למכרו לזבין
לא יהא עיוב במשעתי
כשילי כמית השטר ולק
קדם המכיר. והוא יכול
לעשות כן, לאומת שהיה בו'
(קדושין אב).

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא עז.

עין משפט נר מצוה

א' אמר מ"י פ"ו מהלכות
מכירה הלכה טו סמג
עשין פ"ו פ"ט מ"ח סי'
רמב ספ"ו ו:
א' ב' מ"י שם הל' טו
טושי"ע פ"ח ע"ף ו':

רבינו גרשום

אמר אמימר הלכתא איתית
בקנות במסירה. ואפי'
דכתב ליה קני לך וכל
בעבריה לא קני בלא
מסירת השטר של שעבוד:
חזרו בשטר. ולא אמר זכו
וכתבו ותנו: ואינו חזרו
בשדה. כיון שכבר זכו
בשדה זו לפלוני: חזרו בזה
ובהו. כל זמן שלא כתבו
השטר: אם קדם וכתב לו
את שטר המכירה. קודם
שנתן לו המעות:

מוסף פוסת

א. וכי היכי דשני אחים
שירשו שטרות מאביהם אין
אחד מהם יכול למכור
חלקו של חבירו במקבל
מתנה נמי. ש. ג. וי"ל
[שעבוד הגוף שישלמלו
על הלוה לאו בר מכירה
הוא. הילכך אינו נמכר אלל
שעבוד כשמים בלבד,
ואפי' שאינו נמכר לא
פקע. אבל כי חזרו ומחלו,
פקע שעבוד בכסים, שאינו
אלא מדין ערב וכו'. ש.
ועיין רש"י: לקמן קמ:
מה שפי' ע"י. ג. וסגוין
נמי מוכח דאקשינן מהא
דאמר רבנן נקנה שטר בכל
מקום שהוא ואי אמרת
במסירה נקנין לפה לא יקנה
באב. ג.
ד. [דקאיתו הוה כדירה
ונאמנת לומר פרוט. רש"י
טתהוין לא. ה. אלמא
אותיות נקנית במסירה דאי
בעינן כתיבה ומסירה הו"ל
למכור ליה ריהי לא משך
דאמר רבנן נקנה שטר בכל
ולא כתבו לו אלל מדקאמר
והא לא משך ש"ב במשיכה
בלחוד חזר קני. מוס' י"ד.
ו. והוה כמו משכון. מוס'
מנוטת פה. ז. ומשום הכי
על השטר יתי לאבי ליתן
טעם לומר שאין לחוש
לפקדון בהנהו שטרי משום
רכיז דשמייה כשמייה לא
מפקדי גביה דמשעבד הא
לאו הכי הוה לן למיחש
לפקדון. דאולי אביי
לטעמיה דאמר בפ' גט
פשוט פשוט דאביי ראייה
על המסירה משום
דחיישין לפקדון. רמ"י
י"ה. דהיינו עיקר
שישש דהוה איכא למיחש
אי חיישין לתרי יצחק. ש.
ז. [ד] המסירה
נחשב מעשה אלל לגוף
הגוף, אבל להקנות
השעבוד אין כאן אלל מילי
וכו'. [ד] אלל מטר לו בכך
קרקעות ומטלטלין של
חבירו המשועבדים לו. ש.
ח. [ד] שטר זה נקרא
מילי וכו' ואותיות דקרינן
להו חזר לגבי לוקח הוא
דקרינן להו מילי לפי שלא
נתיחייב לו הלוה בשטר זה,
אלו ודאי לגבי המלוה
שכותב לו הלוה שטר זה
ונשעבד לו בשטר לא
מיקרי מילי. ש. ועיין לקמן
מנו"ס קנה. ז'. זה נהנה
שדוה בעדים גובה מנכסים
משועבדים אלמא קול יוצא למכר ולמתנה אפי' בלא שטר אעפ"כ אינו דומה קולו של שטר לקול עדים בדברים לא נפיש קלא
שעבוד קרקעותיו. מוס' הל"ש"ש.

לא קני מדאורייתא גם שעבוד הקרקע הכתובה זו דהא קרקע
נקנית בכסף ובשטר ובחוקה ואפילו בלא מסירת שטר חזר יקנה ויש
לומר ד' כדמו שאינו יכול להקדישו כדמוכח בפרק כל שעה (פסחים דף
לג.) כיון שהקרקעות אינם נרשמות כך אינו יכול להקנותן מן המורה
והא דלא תתינו רבנן שיוכל להקדישן
כמו שתקנו שיוכל להקנותן לפי שאין
הקדש כל כך זורך ומיהו אור"כ דיש
לדמות היא דמי שמת דהכי פריך
אל"כ ד' דאורייתא משום הכי אין יכול
למחול שאין כאן יורש אחר המקבל
מתנה הוא היורש דמתנת שכיב מרע
דרש (י' גיש נחלין (לקמן דף קמ).
ותבנו ותנו: ואינו חזרו
בשדה. כיון שכבר זכו
בשדה זו לפלוני: חזרו בזה
ובהו. כל זמן שלא כתבו
השטר: אם קדם וכתב לו
את שטר המכירה. קודם
שנתן לו המעות:

כיון דלוקח ליה שעבוד הקרקעות בשטר ז' : **אמר אמימר הלכתא**
אותיות נקנות במסירה. כמזכר רב יהודאי גאון דאין אותיות נקנות
בחליפין ולר"מ ולר"י נראה דגרס אין אותיות נקנות במסירה כרבנן
דהכי הלכתא' וימיית ראייה מסוף פרק זה בזור (פסחים דף לג.)
דלמר היא איתתא דנפק שטר מתווי ידה אמרה ידענא צבאי
שטרע דפריעה הוא הימנה רב נחמן אמר ליה רבא כמאן דלמר
אותיות נקנות במסירה' אל"ל ללו משום דאי צבאי קלמיה ואי
הלכתא כרבי מאי פריך רבא ורב נחמן נמי אמאי לא מהדר ליה
דולאי נאמנת משום דאותיות נקנות במסירה ועוד דקאמר התם
איכא דלמרי לא הימנה רב נחמן אמר ליה רבא והא אי צבאי קלמיה
אמאי לא הימנה נהי דאי צבאי קלמיה לא אמרינן והשמת אי הלכתא כרבי אמאי לא פריך רבא כמאן דלא כרבי ורב נחמן נמי
כרבי ולא דלמר כרבי שמת (לקמן דף קמ). אמימר דרב עמרם סחידא הוה לה מלוגא דשטרי אמרה ליהוי לעמרם כרבי אמאי קלמיה רב נחמן
אל"ל הא לא מרע משמע דאי משך קנה' הני מילי מתנת שטר מערע שפתי וכו' לכתוב דלמרי שכיב מרע ככתובים דמו והיו סבורים
דמשיכה מיהא צבי כיון דבעלמא צבי מסירה ושטר ולא דמי לשאר מילי דשכיב מרע וצבכות (כתובות דף פה. וס) גבי היא איתתא דאפקידו
גבה מלוגא דשטרי משמע דאי תפסתינהו מחיים קניא ווע"ג לייכא כתיבה אור"כ דיהא לא היתה רוצה לקנות המלוגה אלל התם רצתה לדחוק
היתומים שיפיעו לה על ידי שתעבד השטרות בידה שלא יוכלו לגבות החוב' והא דלמר בגט פשוט (לקמן דף קמ). אותיות נקנות במסירה
אזכי אמר כר"ך להביא ראייה רבא אמר אין כר"ך להביא ראייה ללו משום דסבר רבא דאותיות נקנות במסירה דהא בסוף פרק זה בזור (פסחים
דף לא.) משמע דסבר דאין אותיות נקנות במסירה כדפרישית אלל אליצא דהנהו דהתם קיימי ומיהו אכ"י סבר ודאי דנקנה במסירה בפרק
האשה שלום (דינמות דף קטו): גבי הא דמייית רבא ראייה דלא חיישין לתרי יצחק מדגזי רבא רבא צבאה צבאהו שטרי דמחוחא דכתב צבו נאני בר
חזי וחזי בר נאני אע"ג דשכיחי טובא במחוחא ואפי' דלמרי' התם למאי נישא לה אי משום נפילה מזהיר ואי משום פשוט פקדון כיון דלמרי
כשמייה לא מפקד עליה מאי אמרת דלמא מסר ליה אותיות נקנות במסירה' ומהתם יש להביא ראייה דרבא פקדון אין נקנה מדמייית מתנה דלא
חיישין לתרי יצחק דאי סבר נקנה היכי מייית מינה הא התם ליכא למיחש למרי דקאמר אכ"י דלנפילה אכ"י חיישין דהא רבא אית
ליה בגט פשוט דא"ל להביא ראייה והיינו משום דלא חייש לנפילה ופקדון אלל ודאי אין נקנה ולהכי מייית דכי היכי דלא חיישין דלמא
מסר ליה הכי נמי לא חיישין לתרי יצחק ואין לדחות דהכי מייית אס איתא דחיישין לתרי יצחק אע"ג דלא הוחזקו דאי צבוחוקו פשיטא
דחיישין כדמוכח התם גבי הני שטרי הוה לן למיחש לנפילה ופקדון דשכיחי נאני בר חזי טובא במחוחא מדקאמר מאי אמרת דלמא מסר
ליה משמע דמכח זה דייק רבא ווא"ת ויזין דסבר רבא דאין נקנה א"כ הא דדייק רבא ברש כל הגט (גיטין דף קד: וס) הא קטנה מני מרגש
זאת אומרת שני יוסף בן שמעון הדרים צעיר אחת מושיאין שטר חזב על אחריים והיכי דייק דלמא לעולם אין מושיאין דחיישין דלמא
מסר ליה לקנות ואין אותיות נקנות במסירה' אלל בגט ליכא למיחש כי למה היתה מוסרת לחצרתה דלא שייך שום קנין במסירה
לחצרתה וי"ל דגרסינן התם רבה מדאייירי אכ"י צת רב ואפילו אי גרס רבא נראה לרש"י דשפיר דייק דמי היכי דקטנה מני מרגשה
ולא חיישין לפקדון ולשמה מסרה לה לצור ע"פ כלוחיה ה"י שני יוסף בן שמעון מושיאין ולא חיישין [לשמה מסר ליה לקנות] ולשמה
מסר לו לצור על פי כלוחיהו דלגבות החוב הם יודעין דאין המסירה מועלת דאין אותיות נקנות במסירה: **אותיות מ"י' גינהו ומ"י'**
במ"י' י"א מיקני. ואור"כ דמסירת השטר קרוי מילי דקאמר ליה קני קני שטר זה דהיינו מילי בעלמא' אלל כשכותב שטר בשמו על השעבוד אין
לך מעשה גדול מזה: **הך רב בשטר ואינו חזרו בשדה.** וא"ת כיון שאין מוסיף לו כלום בין צמתה בין צמכ' כ' נכתבו לו ממה נפשך (א) שלא
יוכל לכפור לו כיון דאין מפקד בכתיבה אפילו צמכר לייכא למימר שאינו רוצה שיטרוק ממשעבדי דאפילו בלא שטר גובה מנכסים
משועבדים כדלמר בחוקת הבתים (לעיל דף מא): המוכר שדהו צעדים גובה מנכסים משועבדים' וי"ל דמפקד לפי שעי' שטר יכא קול שמכר
לא נתן' ואל ילו לו כל כך צרזאן לפי שאין לו כל כך קרקעות' ווע"פ שהלוקח ודאי יכול לחזור בו דמאי אמר אדעתא דלא תכתוב לי שטרע
או זבני מ"מ מוכר יכול לחזור בו בשטר ואם לא ירצה הלוקח יתקן בלא שטר יטח ורבינו תם מפרש דשטרע מתנה דוקא מייירי דלא ניחא
ליה לייפוש שטרע עוליה דהעולם לא יצטרע שטר מתנה היא שיהא שטרע שטרע מוכר שטרע שטרע שטרע שטרע שטרע שטרע שטרע שטרע
ממנו לפי שיראים שיטרפו מהן אלל בשטר מוכר אין יכול לחזור בו דמסתמא אדעתא דלמא רבא שטרע ליה שטרע וצין ליה וקשה דלקמן בגט פשוט
(דף קסח: א) (תנן) מי צבא ואמר אבד שטר חזבי אע"פ שאמרנו עדים כתבנו וחתמנו אין כותבין ונותנין אפילו בלא אחריות דחיישין שמה
פרע לו ורוצה לגבות שנית אלל בשטר מקח וממכר כותבין חוץ מאחריות שבו והשתא ליכא למיחש דלמא טריף והדר טריף ומשום
אפוש' שטרע לא חיישין שמה לא ידעו העולם ששמי פעמים נכתב על שדה אחת ויצברו שמכר שדה אחרת או שהוא שטר חזבי:

נקנה

והו אינו חסר. מוס' הל"ש קדושין ס. ב'. ואי מתנה כ"ש שאינו מפקד כלום דהא לא גבי ממשעבדי ואינו אלל לראיה בעלמא. ש. ג'. דאיכא קלא טפי בשטר מבעדים. ש. ואפי' שהמוכר
משועבדים אלמא קול יוצא למכר ולמתנה אפי' בלא שטר אעפ"כ אינו דומה קולו של שטר לקול עדים בדברים לא נפיש קלא
שעבוד קרקעותיו. מוס' הל"ש"ש.